

Snow Safe -toimintaohjelma ja käytännön toimenpiteet

Tieto ja taito. Sisu –seurawebinaari No 6.

Suomen Hiihtoliitto

1.3.2021

Kati Lehtonen/Snow Safe yhteyshenkilö SHL

Snow Safe – Turvallisesti lumella

- FIS: SHL, Ski Sport ja Lumilautaliitto
- Koskee ehdottomasti koko liittoa ja lumilajeja, sen toimijoita eri tasoilla palkattuina, vapaaehtoisina, urheilijoina jne.
- Toimintatapa ja ajatusmalli:
 - Asiallisuuden maksimointi ja epäasiallisuuden minimointi.
 - Tietoisuuden lisääntyminen, matala kynnys puhumiseen ja asioiden ratkaisemiseen.
 - Toisaalta ei ole tarkoitus missään nimessä katsoa asioita vain ”epäasiallisten silmälasien” avulla; normaalista ei tehdä epänormaalia.
- Esimerkkejä kuluneelta kaudelta mm. Lahden MC.

Mitä on epäasiallinen käyttäytyminen?

- Suluissa esimerkkejä:
- Henkinen kiusaaminen (eristäminen, sanallinen loukkaaminen, nöyryytys)
- Fyysinen kiusaaminen (tahallinen fyysinen teko: lyöminen ja potkiminen, myös pakottaminen sairaana kilpailemiseen)
- Seksuaalinen häirintä (sanallinen, sanaton ei-toivottu seksuaalissävytteinen käytös, koskemattomuuden loukkaaminen, hyväksikäyttö)
- Sukupuoleen perustuva häirintä (osaamisen/suorituskyvyn vähättely sukupuolen perusteella)
- Laiminlyönti (huoltajan, valmentajan huolenpitovelvollisuuden laiminlyönti)

Toimintaohjeet seuratoimintaan:

www.hiibtoliitto/vastuullisuus

Vastuullisuus

Vastuullisuuden eri näkökulmat ohjaavat päätöksentekoamme sekä arkipäi toimintaamme. Kannamme huolta lumilajien turvallisesta tulevaisuudesta.

SnowSafe – Turvallista lumilajiturheilua

Kansainvälinen hiihtoliitto FIS työskentelee aktiivisesti häirinnän ehkäisemiseksi lumilajeissa. Suomen Hiihtoliitto, Ski Sport Finland ja Lumilautaliitto ovat yhteistyössä valmistelleet seurojen tueksi toimintaohjeet, joita voi hyödyntää häirinnän ehkäisyssä, tunnistamisessa ja mahdollisten häirintätilanteiden ratkaisemisessa.

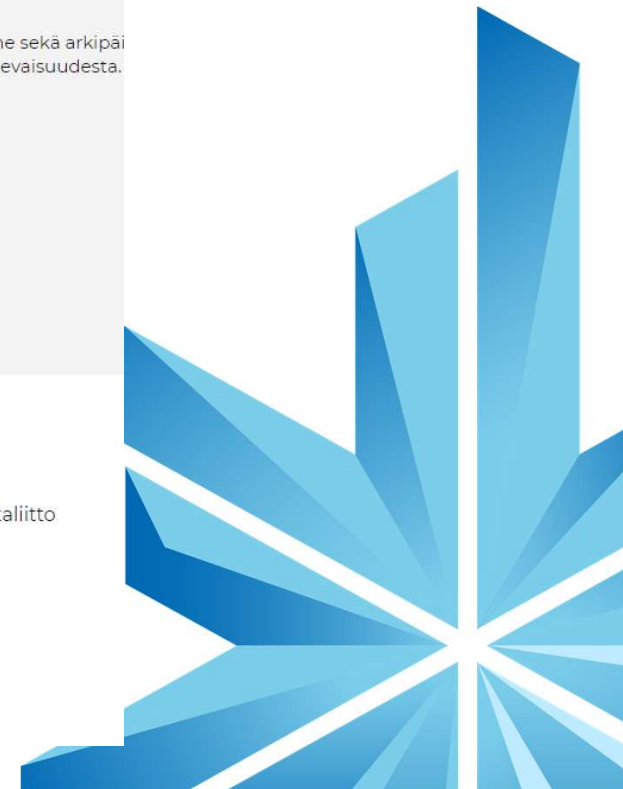
Pidetään yhdessä huoli siitä, että lumilajien harrastaminen on turvallista kaikille toimijoille!

SnowSafe – Tietoa seuratoimijoille

SnowSafe – Kriisiviestinnän ohje seuratoimijoille

Esimerkki eettisestä sitoumuksesta valmentajille ja ohjaajille

SnowSafe – tietoa juuri Sinulle

MITEN LUMILAJISEURA VOI ENNALTAEHKÄISTÄ HÄIRINTÄÄ?

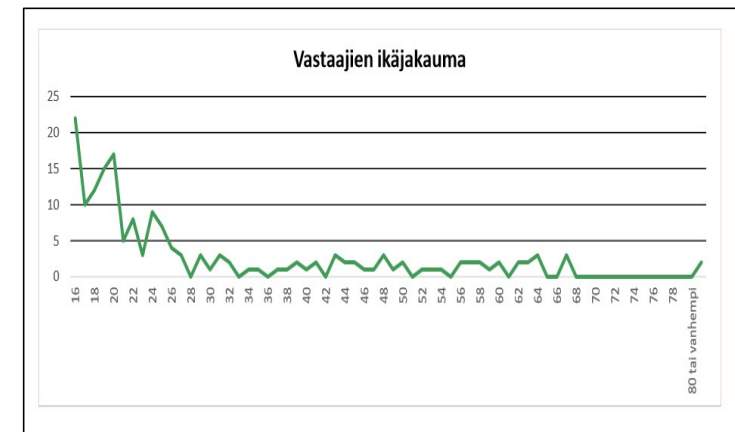
- ✓ Nimitä seurassasi asiasta vastaava, luotettava täysi-ikäinen luottohenkilö, johon kuka tahansa voi olla yhteydessä matalalla kynnyksellä silloin, kun kohdataan häirintätapaus tai edes epäily siitä. Henkilöitä olisi hyvä olla kaksi, nainen ja mies.
- ✓ Kommunikoi tämä toimintaohje ja nimetyt luottohenkilöt kaikille toimijoille, erityisesti urheilijoille seurassasi. Varmista tiedonsaanti helposti esim. internet-sivujen tai muiden sähköisten kanavien kautta.
- ✓ Tarkista lakisääteiset rikostaustat alaikäisten kanssa säännöllisesti työskentelevien rekrytointien yhteydessä.
- ✓ Kerro aktiivisesti esimerkiksi Et ole yksin -palvelusta josta saa apua ja tukea
- ✓ Velvoita erityisesti alaikäisten kanssa tekemisissä olevat valmentajat, ohjaajat jne. tutustumaan erityisen huolellisesti tähän ohjeistukseen ja yksilöohjeistukseen. Rohkaise ohjaajia myös osallistumaan aihetta koskevaan koulutukseen ja järjestä mahdollisuuksia koulutukseen. On suositeltavaa, että ohjaajat ja valmentajat allekirjoittavat eettisen sitoumuksen.
- ✓ Luo ja kommunikoi selkeä käytäntö, jonka mukaan toimitaan mahdollisen häirintä- tai hyväksikäyttötapauksen tullessa ilmi. Seurojen käyttöön on tehty kriisiviestinnän ohjeistus, jota voit hyödyntää.
- ✓ Mieti ja dokumentoi etukäteen myös kurinpidollinen menettely mahdollisten tapausten varalle – parhaassa tapauksessa seuralla on olemassa kurinpitosäännöt, joita näissä tapauksissa noudatetaan. Menettelyssä on hyvä huomioida, että jo asian tutkinnan ajaksi on syytä siirtää epäilyksenalainen henkilö pois esimerkiksi valmennustehtävistä.

Matalan kynnyksen ilmoitusmahdollisuus seurassa ja toimintatapa keskustella, jos epäasiallista käytöstä ilmenee.
HUOM! Joskus joudutaan toimimaan viranomaisten kanssa yhteistyössä.

Hiihtolajien tulokset SUEKin kyselystä 1/2:

- SHL yksi 48 mukana olleesta lajiliitosta.
- Sukupuoleen perustuva häirintä ja seksuaalinen häirintä viimeisen 5 vuoden aikana.
- Yli 16-vuotiaat lisensoidut piiri, alue, kansallisen ja kv. tason hiihtolajien urheilijat (maasto, mäki ja yh).
- Vastaajia 172. Kysely lähti 2331 lisenssin ostaneelle vuonna 2019 (vastausprosentti 8).
- Miehiä 95, naisia 75, eos/en halua kertoa 2.
- Kansallisen tason urheilijoita (vastaajan itse valitsema taso) 116.
- Enemmistö vastaajista nuoria, 16-20 vuotiaita.
- Matalan vastausprosentin sekä vastaajien ikäjakauman painottuneisuuden vuoksi tulosten perusteella ei voida tehdä suoria yleistyksiä koko hiihtolajeja koskien. Tulokset ovat suuntaa antavia eivätkä ne ole vertailukelpoisia lajien kesken.

2/2

- Vastanneista 48 henkilöä oli kokenut seksuaalista häirintää, joka ilmeni yleisimmin häiritseväenä puheena.
- Sukupuolista häirintää oli vastanneista kokenut 28 henkilöä.
- Yleisin sukupuolisen häirinnän muoto oli ominaisuuksien vähättely tai kyseenalaistaminen sukupuolen perusteella.
- Naiset olivat kokeneet sekä seksuaalista että sukupuoleen perustuvaa häirintää miehiä yleisemmin.

Kokonaisuutena häirintä ei ollut yleisempää urheilussa/hiihtolajeissa kuin yhteiskunnan muilla aloilla.

Ketkä ovat häirinneet?

- 1) Toiset urheilijat
- 2) Fanit, yleisö, someseuraajat tms.
- 3) Valmentajat (oma tai toisen urheilijan)

Lisätietoja:

- Suomen Hiihtoliiton nimeämä luottohenkilö häirintätapauksissa:
- Kati Lehtonen
- kati.lehtonen@likes.fi
- Puh. 0500 460 162

- Kriisiviestinnän tuki ja toimintaohjeeseen liittyvät kysymykset:
- Soili Hirvonen
- soili.hirvonen@hiihtoliitto.fi
- Puh. 0400 837 583

- Liiton oma kurinpitösäännöstö ja toiminta.
- [Vastuullisuus - Suomen Hiihtoliitto](#)
- [Vastuullinen valmennus – valmentajan ja urheilijan oikeudet ja velvollisuudet \(suomenvalmentajat.fi\)](#)
- [Et ole yksin -palvelu](#) (Väestöliiton chat)
- [ILMO-palvelu](#) (urheilurikkomukset)
- https://www.hiihtoliitto.fi/site/assets/files/27160/hiihtolajien_raportti.pdf
- https://www.hiihtoliitto.fi/site/assets/files/27160/ha_rinta_suomalaisessa_kilpaurheilussa_-_raportti.pdf
- Hiihtoliiton seurawebinaarit (infopaketit 10.11.2020 ja kevään kerrat 1.3. ja 13.4.2021), liittovaltuusto 23.10.2020

